

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จำนวนร้านค้าจำหน่ายแมลงกินได้ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีพบว่าตำบลท่าช้างมีจำนวนร้านมากที่สุด โดยผู้ชายส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี และประกอบอาชีพเป็นเวลา 1-2 ปี โดยร้านค้าจำหน่ายแมลงกินได้ส่วนมากจะเปิดจำหน่ายเวลา 16.01-22.00 น. และในช่วงเวลาดังกล่าวยังเป็นช่วงเวลาที่ขายดีอีกด้วย ส่วนแหล่งวัตถุดิบส่วนมากซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง นอกจากนี้กลุ่มลูกค้าส่วนมากเป็นนักเรียนนักศึกษา และแมลงกินได้ที่ขายดีที่สุดคือหนอนไหม สำหรับการวิเคราะห์โปรตีนพบว่าหนอนไหม และจิ้งหรีดทองแดงลายให้โปรตีนสูงกว่าหนอนไหมไผ่

อภิปรายผล

จากการสำรวจจำนวนร้านแมลงกินได้จากทุกตำบล ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี พบร้านค้าจำหน่ายแมลงกินได้จำนวน 11 ร้าน โดยพบมากที่สุดในเขตตำบลท่าช้าง ซึ่งอาจเกิดจากความต้องการบริโภคของประชาชนเป็นจำนวนมากจึงทำให้มีปริมาณร้านที่มากกว่าตำบลอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ม.ป.ป.) ที่แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลท่าช้างสูงกว่าตำบลอื่น ๆ จึงส่งผลทำให้มีร้านค้าจำหน่ายแมลงกินได้สูงกว่าตำบลอื่น ๆ ส่วนข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้จำหน่ายแมลงกินได้ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31-40 ปี มีสถานภาพแต่งงาน และประกอบอาชีพมาประมาณ 1-2 ปี

ส่วนพฤติกรรมของการจำหน่ายแมลงกินได้ ในส่วนของช่วงเวลาในการเปิดร้าน และช่วงเวลาขายดีส่วนมากอยู่ระหว่าง 16.01-22.00 น. ซึ่งอาจเกิดจากเป็นช่วงเวลาของการเลิกงาน และเลือกซื้อของทานในมือเย็น จึงทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวขายดี และเหมาะสำหรับการเปิดร้าน ส่วนวัตถุดิบส่วนมากนำมาจากพ่อค้าคนกลาง อาจเกิดหลาย ๆ ปัจจัย เช่น การเลี้ยงแมลงกินได้ในแต่ละชนิด ต้องใช้เวลา และความเอาใจใส่มาก ส่งผลทำให้การซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง แล้วนำมาขายต่อจึงง่ายกว่าการเพาะเลี้ยง หรือจับมา หรือปัจจัยของต้นทุนในการสร้างโรงเรือน เช่นการเลี้ยงแมลงดา ซึ่งมีวงจรชีวิตที่ต้องอยู่ในน้ำ จึงทำให้ต้องสร้างโรงเรือน ที่แตกต่างจากจิ้งหรีด หรือผีเสื้อหนอนไหม เป็นต้น สำหรับแมลงกินได้ที่พบว่ามีการจำหน่ายทุกร้านที่สำรวจพบคือ หนอนไหม จิ้งหรีดทองแดงลาย และหนอนไหมไผ่ อาจเกิดจากแมลงกินได้ทั้งสามชนิดผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรีนิยมบริโภค จึงทำให้ผู้จำหน่ายนำมาบริการแก่ผู้บริโภค สำหรับแมลงกินได้ที่ขายดีที่สุดคือหนอนไหมซึ่งอาจเป็นรสชาติที่มัน และอร่อยจึงทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภค

สำหรับการวิเคราะห์โปรตีนในแมลงที่ขายดี 3 อันดับแรก พบว่าหนอนไหม และจิ้งหรีดทองแดงลายให้ปริมาณโปรตีนมาก ไม่แตกต่างทางสถิติ ($P > 0.05$) มีค่าเท่ากับ 19.19 ± 1.00 และ 18.10 ± 1.41 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนหนอนไหมไผ่จะให้ปริมาณโปรตีนแตกต่างกันทางสถิติ ($P \leq 0.05$) มีค่าเท่ากับ 15.20 ± 0.95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับรายงานของ นันทยา และคณะ (ม.ป.ป.) ที่รายงานว่าจิ้งหรีดมีโปรตีนสูงสุด รองลงมาคือหนอนไหม และหนอนไหมไผ่ โดยหนอนไหมนอกจากจะให้โปรตีนในปริมาณที่สูง ยังพบว่ามีคุณค่าทางอาหารต่าง ๆ เช่น โปรตีน ชนิด เลซิดิน ที่ช่วยบำรุงสมอง รวมถึงพบวิตามินบี 1 และ 2 และกรดไขมันที่จำเป็นต่อร่างกายเช่น กรดไลโนเลอิก และกรดไลโนเลนิกที่ช่วยลดไขมันในเส้นเลือด (ผู้จัดการออนไลน์, 2552) หรือกรดอะมิโนที่จำเป็น เช่น Valine, Methionine และ Phenylalanine เป็นต้น (Tomotake *et al*, 2010) สำหรับจิ้งหรีดทองแดงลายนอกจากจะมีโปรตีนที่สูงแล้วยังพบว่าโปรตีนที่ได้เป็นโปรตีนเวย์ที่ไม่มีไขมันตกค้าง ซึ่งย่อยง่าย ร่างกายสามารถดูดไปใช้สร้างกล้ามเนื้อได้อย่างรวดเร็วซึ่งต่างจากเนื้อหมู ไก่ และวัวที่มีแต่โปรตีน แต่ไม่พบโปรตีนเวย์ (ไทยรัฐฉบับพิมพ์, 2561) สำหรับหนอนไหมไผ่มีปริมาณโปรตีนที่น้อยกว่าหนอนไหม และจิ้งหรีดทองแดงลาย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ นันทยา และคณะ (ม.ป.ป.) ที่ทำการศึกษาระดับปริมาณโปรตีนในแมลง และแมง รวม 8 ชนิด (จิ้งโกร่ง จิ้งหรีด หนอนไหม ตั๊กแตนปาทังก้า ตัวต่อ แมลงกิ้งกูน หนอนไหมไผ่ และแมงป่อง) พบว่าหนอนไหมไผ่มีปริมาณโปรตีนที่น้อยที่สุด แต่พบว่ามีค่าให้พลังงาน และไขมันสูงที่สุด

ข้อเสนอแนะ

- 1.ควรทำการสำรวจข้อมูลในเขตอำเภออื่น ๆ ในจังหวัดจันทบุรี
- 2.ควรทำการวิเคราะห์ปริมาณโปรตีนแมลงกินได้ชนิดอื่น ๆ เพิ่มเติม
- 3.ควรทำการวิเคราะห์คุณค่าทางอาหาร ประเภท อื่น ๆ เพิ่มเติม

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี